

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.148/2023/4/II.

A felperes:

felperes, felperes címe

A felperes képviselője:

Francsics és Társai Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe, ügyintéző: dr. Francsics Imre ügyvéd

Az alperes:

alperes, lakóhelye: alperes címe, tartózkodási helye: alperes tartózkodási helye

Az alperes képviselője:

Dr. T. Tóth Balázs ügyvéd, ügyvéd címe

Dr. Gönczi Gergely ügyvéd, ügyvéd címe

A per tárgya: személyiségi jog megsértése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 39.P.22.663/2022/6.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 197.400 (százkilencvenhétezer-négyszáz) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül 631.700 (hatszázharmincegyezer-hétszáz) forint fellebbezési illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlája javára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A 2022. évi országgyűlési választás előtt 11 nappal, 2020. március 23-án az alperes a saját üzemeltetésű közösségi oldal oldalán videót tett közzé „video címe!” címmel. Az alperes ebben egy települési, települési óvodában a gyerekek ellen elkövetett szexuális bűncselekmény kapcsán elmondja, hogy „arról kell beszélnünk, hogy a párton belül mennyi pedofil bűncselekményt követnek el, és a párton belül hogyan próbálják elsikálni a pedofil bűncselekményeket (...) egyértelművé vált, hogy az akkori párt polgármester, a település polgármestere, felperes egész egyszerűen a saját karrierje, és a párt önkormányzati kampány miatt eltitkolta, és megpróbálta eltussolni ezt a pedofil bűncselekményt.”

Ezt követően az alperes ismertette az ügy részleteit, valamint az önkormányzat intézkedéseit és kifejtette, hogy „teljesen egyértelmű az, hogy felperes itt egy nagyon-nagyon komoly mulasztást követett el, gyakorlatilag fedezett egy pedofil bűnözőt, nem segített az óvodának. (...) felperesről és az egész pártról megint kiderült, hogy ők azok, akik pedofil bűncselekményt követnek el, ők azok, akik fedezik ezeket a bűnözőket (...) teljesen egyértelmű tehát az, hogy felperes bűnrészes ebben a pedofil bűncselekményben.”

[2] A felperes keresetlevelében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnévhez és becsülethez fűződő személyiségi jogát a közösségi oldal-oldalán 2022. március 23-án közzétett videóüzenetben tett kijelentéseivel. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, és kérte az alperes kötelezését arra, hogy a közösségi oldal-oldalán elhelyezett közleménnyel kérjen bocsánatot a felperestől. Kérte továbbá az alperes kötelezését 7.896.000 forint sérelemdíj megfizetésére.

Kifejtette, hogy valótlan tényállítás és a becsületének csorbítására alkalmas az alperes azon kijelentése, mely szerint „felperesről és az egész pártról megint kiderült, hogy ők azok, akik pedofil bűncselekményt követnek el, ők azok, akik fedezik ezeket a bűnözőket,” továbbá azon kijelentése, mely szerint „teljesen egyértelmű tehát az, hogy felperes bűnrészes ebben a pedofil bűncselekményben.” Állította, hogy az eljárás tárgyát képező bűncselekményhez semmi köze nem volt, így az amiatt indult büntetőeljáráshoz sem, abban még tanúként sem hallgatták meg.

[3] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a felek közéleti szereplők, egymás politikai ellenfelei, az alperes a kifogásolt közléseket pedig a legintenzívebb kampányidőszakban tette közzé. Kifejtette, hogy a kifogásolt közlések egy közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröznek, azok tárgya a felperes polgármesterkénti működése tekintetében megfogalmazott kritika. A kifogásolt közlések közéleti kontextusa tekintetében hivatkozott arra, hogy a való tények ismertetését követően közölte a saját értékítéletét, miszerint a felperes „eltitkolta és megpróbálta eltussolni ezt a pedofil bűncselekményt.” Véleményét fejezte ki a felperes mulasztásai miatt a „bűnrészes” kifejezéssel, amelyet a köznap értelemben, erkölcsi minősítésként használt, nem büntetőjogi jelentése szerint. Kifejtette, hogy az „ők azok, akik pedofil bűncselekményeket követnek el, ők azok, akik fedezik ezeket a bűnözőket” kijelentés a pártra vonatkozik és nem a felperesre.

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes jóhírnévhez és becsülethez való joga megsértésének megállapítása és sérelemdíj fizetésre kötelezés iránt előterjesztett keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 394.800 forint perköltséget és felhívta, hogy 473.760 forint illetéket az állam javára fizessen meg.

Kötelezte az alperest, hogy 236.880 forint illetéket az állam javára a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napig fizessen meg.

Határozatának indokolásában elsődlegesen azt rögzítette, hogy a felperes által kifogásolt két kijelentés az, hogy „felperesről és az egész párról megint kiderült, hogy ők azok, akik pedofil bűncselekményt követnek el, ők azok, akik fedezik ezeket a bűnözőket,” másrészt, hogy „teljesen egyértelmű tehát az, hogy felperes bűnrészes ebben a pedofil bűncselekményben.” Kifejtette, hogy a két sérelmezett kijelentést az Alkotmánybíróság szólás- és vélemény szabadság vonatkozásában kidolgozott alkotmányossági szempontok alapján kell értékelni. Ezen jogelvi alapon elsőként azt állapította meg, hogy a közlések a felperes polgármesteri működése tekintetében megfogalmazott kritikák voltak, így azok közügyek szabad vitatásával állnak összefüggésben, közérdekű kérdésben kifejtett álláspontot tükröznek.

Rámutatott, hogy a közhatalmat gyakorló, így közszereplőnek minősülő felperes személyiségének védelme korlátozott, mert fokozottan köteles tűrni ezen tevékenységével szemben megfogalmazott kritikákat. Kifejtette továbbá azt is, hogy kiemelt jelentősége volt a perben annak, hogy a videó a választási kampányidőszak legintenzívebb időszakában, a választásokat megelőzően 11 nappal került közzétételre. Ebben az időszakban – az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint – a lehető legerősebben jönnek számításba a közügyek minél szabadabb vitája melletti érvek, és ekkor a vélemények akár túlzó, felfokozott megfogalmazására is lehetőség van.

Második lépésként a bizonyíthatósági teszt alkalmazásával azt döntötte el, hogy a közlés tényállításnak vagy értékítéletnek minősül-e. Kifejtette, hogy a kifogásolt közlések tényleges tartalmát nem önmagukban, a szöveggörnyezetéből kiragadva, hanem a nyilatkozat többi részével együtt vizsgálta, a közlések lényegi mondanivalóját tartotta szem előtt az átlagos olvasó értelmezése alapján.

Ezen módszer alkalmazásával azt állapította meg, hogy a videóban az alperes bemutatta, hogy a bűncselekményt kik követték el, elmondta, hogy az elkövetőkkel szemben fegyházbüntetést szabtak ki. Az alperes ezen nyilatkozatából egyértelműen megállapítható, hogy az alperes

nem a felperest nevezi meg a bűncselekmény konkrét elkövetőjeként, hanem azokat a személyeket, akikkel szemben büntetőeljárást folytattak. Az alperes részletezi a videóban, hogy mi az, amit a felperes elmulasztott és ezek alapján közli, hogy felperes egy nagyon komoly mulasztást követett el, lényegében fedezett egy pedofil bűnözőt és nem segített az óvodának. Ezt követően hangzik el a kifogásolt két kijelentés. Megítélése szerint, a videó teljes tartalma és kontextusa alapján az alperes nem tett olyan kijelentést és nem utalt arra, hogy a bűncselekményt a felperes követte el. Továbbá kifejtette azt is, hogy a nyomozás eltitkolása és egyéb mulasztásai miatt „bűnrészes” a felperes a pedofil bűncselekményben.

Kifejtette ezt követően, hogy a „bűnrészes” kifejezést a választási kampányban a választók és a közlések nézői köznapri értelemben vett, általános nyelvhasználat szerint értik. Így azt nem a bűncselekményhez kapcsolódó, segítségnyújtás elmulasztásának jogi értelemben értékelte, mert az alperes kifejezetten elmondta, hogy azért bűnrészes a felperes, mert tudott a bűncselekményről, de a polgármesteri tisztségéből eredő intézkedési kötelezettségét mégis elmulasztotta, és arról senkit nem értesített. A társadalmilag kialakult közfelfogás szerint ezen „bűnrészeskénti” minősítés vélemény, és csak látszólag tényállítás, mert az alperes a felperesről alkotott véleményét, értékítéletét fejezte ki, bemutatva a felperes mulasztását a hivatkozott bűncselekménnyel kapcsolatban. Utalt a Kúria gyakorlatára a „bűnöző” kifejezés vonatkozásában annyiban, hogy a legfelsőbb bírói fórum ezt a kifejezést kritikai megnyilvánulásként értékelte, amely véleményt fejez ki, nem pedig büntetőjogi minősítést.

Megállapította azt is, hogy a felperes bűnrészesnek titulálása nem alkalmas a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására, és kifejezésmódjában sem indokolatlanul bántó. Álláspontja szerint az értékítélet negatív színben tünteti fel a felperest, azonban nem lépi túl a véleménynyilvánítás megengedett határait, kifejezésmódjában nem indokolatlanul bántó, sértő, durva, az az alperes személyes véleménye, megfogalmazásában azonban nem gyalázkodó vagy megalázó. A véleményét megalapozó körülményeket pedig az alperes a videóban részletesen is bemutatta, tényállításokkal támasztotta alá. Ebből következően pedig a kijelentéssel az alperes a felperes jóhírnévhez és becsülethez fűződő személyiségi jogait nem sérthette meg.

Azon sérelmezett közlés vonatkozásban, miszerint „felperesről és az egész pártról megint kiderült, hogy ők azok, akik pedofil bűncselekményt követnek el, ők azok, akik fedezik ezeket a bűnözőket” megállapította, hogy a videóban névvel és fényképpel bemutatásra került négy – a felperestől eltérő – személy vonatkozásában állította az alperes, hogy pedofil bűncselekményt követnek el. Kifejtette, hogy a videó teljes tartalma alapján az átlagnéző számára is egyértelmű, hogy a felperesre az „ők azok, akik fedezik ezeket a bűnözőket” kijelentés vonatkozhat, melynek értékelése megegyezik a „bűnrészes” kifejezéssel. Ebből következően pedig ez a kijelentés is véleménynek, bírálatának értékelendő. A vélemény pedig tartalmának helyes vagy helytelen voltától függetlenül a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jog megsértése iránti igényt nem alapozza meg. Kifejtette, hogy az nem lépi túl a véleménynyilvánítás megengedett határait, mert kifejezésmódjában nem indokolatlanul bántó, sértő, durva és megfogalmazásában nem gyalázkodó vagy megalázó. Mivel az alperes ezen kijelentését is a politikai ellenfelével szemben, választási kampányidőszakban fogalmazta meg, az alapján a felperes jóhírnévhez és becsülethez fűződő személyiségi jogának sérelme ezen kijelentés vonatkozásában sem állapítható meg álláspontja szerint.

Indokát annak adta, hogy mellőzte az alperesnek a büntetőügyben keletkezett ítélet csatolására vonatkozó bizonyítási indítványát is, mert a jelen perben ezeknek nincs relevanciája figyelemmel arra, hogy határozatának meghozatalában más hatóság döntése vagy a fegyelmi határozat, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti.

A perköltség viseléséről a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

[5] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetének helyt adó döntés meghozatalát kérte. Kifejtette, hogy az alperes nem valós tényekre alapozva fogalmazott meg véleményt, azok mindegyikét ugyanis megcáfolta, az óvodának írt e-mailek becsatolására vonatkozó bizonyítási indítványát pedig elutasította a bíróság.

Az Alkotmánybíróság gyakorlatára hivatkozással előadta, hogy a közügyekre vonatkozó véleményekre nem vonatkozik az alkotmányos védelem, ha azok alapja a tények meghamisítása. Ugyanis sem szándékosan, sem gondatlanul politikai előnyszerzési céllal nem alapíthatja senki a véleményét valótlanúságra, hamis tényállításokra, ahogy az alperes tette.

Kifejtette, hogy folyamatosan kapcsolatban állt az óvodavezetővel, ezt elektronikus levelezés bizonyítja, amiről az alperesnek is tudnia kellett. Amint tudomására jutott az ügyben zajló nyomozás, levélben utasította az óvodavezetőt, hogy azonnali hatállyal szüntesse meg az ügyben érintett óvodapedagógus közalkalmazotti jogviszonyát. Minden segítséget felajánlott az érintett szülőknek, amint a polgármesteri tisztségének végén kiderült a számára, hogy kik a sértett gyermekek és az érintett szülők. A nyomozóhatóság iránymutatásának megfelelően nem hozta nyilvánosságra azt a tényt, hogy nyomozás indult az ügyben a gyermekek és a vizsgálat sikere érdekében. Ezen tények mellett az alperes hamisan vont le következtetést bűnrészességére egy súlyos és a társadalom által rendkívüli mértékben megvetett bűncselekményben. Kifejtette, hogy a gyermekek ellen elkövetett súlyos bűncselekménybe való bűnrészesség akár köznap, akár büntetőjogi értelemben elítélendő és alkalmas a megvádolt személy becsületének csorbítására. Álláspontja szerint adott esetben az alperes sérelmezett közlése emberi méltóságát támadja, alkalmas arra, hogy róla a környezetében kialakult kedvező társadalmi megítélést negatív irányba befolyásolja. E vonatkozásban vitatta, hogy a „bűnrészes” szót köznap, értelemben használta volna az alperes, mert az az átlagnéző értelmezése szerint hordozza annak jelentését, hogy belekeveredett egy gyermekek elleni szexuális bűncselekménybe, annak valamilyen részese volt.

Kifejtette, hogy az alperes nem, mint polgármestert kritizálta, mert nem ezen tevékenységét emelte ki, hanem a személyét és a pártját kívánta összemosni a pedofiliával, szándékosan keltve valótlan hangulatot kampánycélból, mert a gyerekek már nem voltak kitéve semmiféle veszélynek.

Kifejtette, hogy abból a közlésből, miszerint „felperesről és az egész pártról megint kiderült, hogy ők azok, akik pedofil bűncselekményt követnek el, ők azok, akik fedezik ezeket a bűnözőket” az átlagemberek egyértelműen azt a következtetést vonhatták le, hogy személy szerint pedofil bűncselekményt követett el, „pedofil ügye” volt, ezért nem méltó arra, hogy a választópolgár őrá voksoljon. Utalt arra, hogy az alperes a választási kampányt megelőzően is többször tett valótlan, rágalmozó kijelentéseket személyére, és folyamatosan visszaél a véleménynyilvánítás szabadságával, és mentelmi jogával. Álláspontja szerint elfogadhatatlan, hogy a kampányban hamis, hazug állításokkal meg lehet vádolni a politikai ellenfelet, és becsületét meg lehet sérteni következmények nélkül. Álláspontja szerint ezen magatartásoknak gátat kell szabnia a bírói gyakorlatnak, a közszereplők és az átlagemberek védelme érdekében. Álláspontja szerint az adott esetben az alperes lényegében bűnözőnek bélyegezte, és ezt a valótlan és becsületét sértő támadást nem kell fokozottan tűrnie.

[6] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Kifejtette, hogy a sérelmes közlések egy sajtótájékoztatón hangzottak el, azok közügyről, gyermekek sérelmére elkövetett bűncselekményről szóltak és abban a

polgármester ezzel kapcsolatos ügyintézésének kritikáját fogalmazta meg. A sajtótájékoztató anyagából pedig álláspontja szerint egyértelműen kiderül, hogy a bűncselekményt nem a felperes követte el.

Álláspontja szerint a közszereplő felperesnek magasabb tűrési kötelezettsége van az értékítéletek és kampánymegszólalások vonatkozásában, amelyekkel szemben saját véleményét hatékonyan meg tudta jeleníteni.

Előadta, hogy értékítélete valós tényeken alapul, megtörtént bűncselekményen, amelynek elkövetéséről és a nyomozásról nem vitásan a felperes is tudott. E két valós tényre vonatkozik azon értékítélete, miszerint a felperes e cselekményt „eltitkolta”, „eltussolta”, a helyzetre nem megfelelően reagált, az érintettekkel nem folytatott megfelelő kommunikációt. Ezen következtetéseket alátámasztja a felperest követő polgármester által lefolytatott és csatolt vizsgálati jelentés is.

Álláspontja szerint a felperes szubjektív vélekedése az, hogy jó oka volt arra, hogy az ügyel ne forduljon se a nyilvánossághoz, se az érintettek szűkebb köréhez, ugyanakkor maga is elismeri, hogy döntési helyzetben volt e vonatkozásban.

[7] A fellebbezés nem alapos.

[8] Az elsőfokú ítéletnek fellebbezéssel nem érintett része nem volt, ezért a másodfokú bíróság azt teljes egészében felülbírált. A felperes fellebbezése folytán, amely az elsőfokú ítélet anyagi jogi megfelelőségének felülbírálatára irányult a másodfokú bíróság a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti jogkörében eljárva azt vizsgálta, hogy szükséges-e a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést levonni, a megállapított tényeket másként minősíteni a Ptk. 2:44. § és 2:45. § (1) és (2) bekezdésének rendelkezéseire tekintettel.

[9] Az elsőfokú bíróság a döntéshez szükséges irányadó jogszabályokat és figyelembe veendő alkotmánybírói gyakorlatot helytállóan jelölte meg. Az érdemi döntéssel a Fővárosi Ítélőtábla egyetértett, és az elsőfokú bíróság kifejtett indokait is osztotta. Helyesen tulajdonított jelentőséget elsődlegesen annak, hogy a sérelmezett közlések közügyben, választási időszakban hangzottak el. Azok a politikus alperes választási ellenfele, a szintén politikus és a települési önkormányzatot vezető felperes hivatali, közhatalmat gyakorló ténykedésével összefüggésben jelentek meg.

[10] Helytállóan azonosította az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelme alapján a sérelmezett két közlést, és vizsgálta azok tényállítás, illetve vélemény jellegét. Ennek során tekintettel volt a PK 12. számú állásfoglalásban kifejtett szempontokra, így a közlések szűkebb és tágabb szöveggörnyezetére, a közlések általános közfelfogás szerinti értelmezésére. Abból az értelmezési kontextusból kellett kiindulni, hogy a szexuális bűncselekménnyel érintett óvoda fenntartója a települési Önkormányzat, és a közleménnyel érintett időben annak vezetője a polgármesteri tisztséget betöltő felperes volt. Ezen érintettség összefüggésben kellett és lehetett értékelni a felperesre vonatkozó kijelentéseket.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a két sérelmezett alperesi közlésről, hogy azok véleménynyilvánításként értékelhetők a teljes szövegösszefüggésben. Helyesen indult ki az irányadó és részletesen ismertetett alkotmánybíróági gyakorlatból, miszerint az alperes által használt kifejezések értékelési tartománya nem a szavak szó szerinti jelentése. A közérdeklődésre számot tartó helyi ügy kapcsán fel sem merülhetett az átlagnézőben a teljes szövegkörnyezet alapján, hogy a felperes egy pedofil bűncselekmény elkövetője lenne, vagy annak bármilyen módon közvetlen vagy közvetett érintettje volna, illetve, hogy büntetőjogi értelemben fedezné az elkövetőt. Ebből adódóan nyilvánvalóan nem büntetőjogi megítélés szerint kellett értelmezni és értékelni az alperes által elmondottakat.

[11] A „bűnrészes” kifejezés jóhírnévsértő jellege tekintetében az elsőfokú bíróság által kifejtett érveken túlmenően a másodfokú bíróság azt tartja szükségesnek hangsúlyozni, hogy a videóban az alperes részletesen beszélt az adott óvodában történt bűncselekményről és arról, hogy a felperesnek, mint a települési Önkormányzat vezetőjének intézkedéseit, az érintetteknek nyújtott információit és szakmai segítségnyújtását kifogásolja. A videóból egyértelműen kiderül, hogy a mások által elkövetett bűncselekmény kommunikálását (a nyomozás tényének titokban tartását), az óvoda megkereséseire történő hallgatásával, az érintetteknek nyújtott segítségnyújtás elmaradásával összefüggésben bírálja a felperest.

Ebben a kontextusban vizsgálva a „bűnrészes” megfogalmazást, azt az alperes általi, köznyelvi értelmezés szerint kell figyelembe venni, nem a büntetőjog szakmai tartalma szerint. A bűnrészség nem a felperes elkövetői, vagy részesi magatartásának jogellenes voltát állítja, hanem a polgármesterkénti intézkedéseit és mulasztásait minősíti negatívan.

Az elsőfokú bíróság ezért a Ptk. 2:45. § (2) bekezdésének sérelme nélkül utasította el a jóhírnév és a becsület megsértése miatt előterjesztett kereseti kérelmeket.

[12] Alapítvánnyal hivatkozott a felperes fellebbezésében arra, hogy a politikai tartalmú tájékoztató nézői arra következtethettek, hogy a felperest bűncselekmény elkövetésével vagy abban részeskénti felelősséggel vádolná az alperes. A közlemény ugyanis elsődlegesen a felperes politikai felelősségéről és polgármesterkénti hozzáállásáról nyilatkozik negatív módon és számonkérően. Az alperes bírálatának alapja az, hogy álláspontja szerint a felperes az ügyben passzív volt és mulasztásokat követett el, amelynek okaként az alperes politikai elfogultságot és célzatot feltételez. Ez pedig akkor is véleménynek minősül és személyiségi jogi jogsérelmet nem eredményez, ha igaztalan vagy adott esetben a nyomozóhatóság kérésének megfelelő felperesi magatartás kritikája. A felperes által a perben cáfolt, illetve bizonyítani kívánt tényeknek, így az óvoda és a felperes közötti e-mail váltásoknak és azok tartalmának azért nem volt jelentősége, mert azok egyrészt a sérelmezett kijelentések cáfoltára önmagukban nem voltak alkalmasak, másrészt a megfogalmazott vélemények nem kizárólag ezen alapultak.

[13] A videóban használt kifejezések vizsgálata során még hangsúlyosabban jelenik meg a politikai vita jelleg. A tájékoztató megszervezése és a videó megjelenése kifejezetten kampánytevékenységnek minősíthető, abban az alperes és politikus társai kifejezetten az országgyűlési képviselővé választása érdekében és kiemelt érdeklődésre számot tartó kérdésben nyilvánulnak meg. Ennek során az alperes politikai ellenfelét, a felperest és pártját kritizálta, alkalmasságukat vitatta. Ezen politikai, választási cél érdekében ismertette a

konkrét esetet, és az azzal részben azonos tárgyú ún. pedofil cselekményeket és azokban a felperes és pártjának érintettségét.

Kiemeli a Fővárosi Ítéltábla azt a körülményt is, hogy a sajtótájékoztató videóanyagának közzététele az alperes közösségi oldalán történt. Ennek azért van jelentősége, mert ezt a platformot a politikusok jellemzően a választóik megszólítására, nagyobb közönség elérésére használják, azon a közéleti eseményekkel kapcsolatos véleményüket osztják meg. Ezen a felületen megjelenő véleményeket pedig a felhasználók nem önmagukban értelmezik, hiszen az ezen típusú megszólalások kifejezetten az egyes témákhoz való hozzászólás, kommentelés lehetőségét is biztosítják.

[14] A sérelmezett „bűnrészes” kifejezés jogsértő jellege vonatkozásában a másodfokú bíróság azt emeli ki, hogy a politikai vitában történt megszólalások megítélése tekintetében az Alkotmánybíróság – az elsőfokú bíróság és az alperes által is hivatkozott – gyakorlata továbbra is irányadó. Ezt támasztja alá, hogy az Alkotmánybíróság a 3111/2022. (III. 23.) AB határozatában megerősítette a 3217/2020. (VI. 19.) AB határozatban a politikai vitákban kifejtettek értékeléséről. Visszautalt többek között a 7/2014. (III. 7.) AB határozat [45], [48] és [49] bekezdéseiben kifejtettekre is. Hangsúlyozta, hogy politikai vitában amennyiben az egymásra tett kijelentések közvetlenül a közéleti szereplők politikai tevékenységére, programjára vagy közéleti hitelességére, alkalmasságára vonatkozik, akkor – még ha állító módon fogalmazták is meg – vélelmezhető a közlés véleményként való értelmezése. Szintén védelem alá tartozhat a kritika túlzó, meghökkentő megfogalmazása akkor is, ha a túlzás esetleg ténybeli kérdést is érint. Kétség esetén ráadásul a mérlegelés arra is támaszkodhat, hogy egyes részletek tényszerű cáfolatára széleskörű lehetőség nyílik.

Azt is kiemelte az Alkotmánybíróság, hogy ha a megnyilatkozásnak észszerűen még a kampány körülményei között sem tulajdonítható olyan jelentés, amely szerint a közlést a választók az érintett politikájára, vagy a jelölt alkalmasságára vonatkozó politikai véleményként értelmezik, akkor lehet helye a közlő valótlan tényállítás miatt történő felelősségre vonásának. {3111/2022. (III. 23.) AB határozat [27], [28], [32] és [46]}

[15] Az alperes közlései a felperes polgármesterkénti tevékenységét, eljárását minősítette bűncselekményt pártolónak, azt védőnek, leplezőnek. Ezen sarkos véleményét alátámasztó tájékoztatást a videó anyaga tartalmazza. Ebből az következik, hogy a nézők alapvetően tisztában voltak azzal a kontextussal, amelyben a felperes politikai felelősségét és hozzáállásának kritikáját megfogalmazta az alperes. Ezért a Ptk. 2:45. § (1) bekezdése szerinti jogai a felperesnek csak abban az esetben sérülnének, amennyiben a közlés kifejezésmódja az emberi méltóságot sértő, ami jelen esetben nem állapítható meg.

A perbeli esetben tehát az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást akként, hogy az alperesnek a politikai vitában, választási kampány során elhangzott – felperes által sérelmezett – véleménye nem lépte át a szabad véleménynyilvánítás alkotmányosan védett kereteit. Az nem minősül az emberi státuszt kétségbe vonó, öncélúan becsmérítő kifejezésnek, ezért jogszabálysértés nélkül utasította el a Ptk. 2:45. § (1) bekezdésére alapított keresetet is.

[16] A Fővárosi Ítéltábla hangsúlyozza azt is, hogy a felperes polgármesteri tevékenységgel összefüggésben álló magatartásának és hozzáállásának kritikája a Ptk. 2:44. § (2)-(3) bekezdése alapján nem tartozik a magánszférához. A felperes ugyanis a polgármesteri

tevékenysége körében a véleménynyilvánítás fokozottabb tűrésére köteles, a közügyben való zavartalan megszólalás biztosítása érdekében személyének minősítése a közfeladata ellátásával összefüggésben nem, illetve csak szűk körben korlátozható.

Utal a Fővárosi Ítéltábla arra is, hogy a politika közbeszéd stílusának és minőségének alakítására a bíróság igazságszolgáltatási tevékenységének nincs és nem is lehet direkt, valamint általános befolyása. A személyiségi jogvédelem körében a bíróság az Alaptörvény és a polgári anyagi jog szabályai által védendő értékek megóvása érdekében – a felek kereseti kérelme és ellenkérelme korlátai között – beavatkozik, így közvetve értékközvetítést is végez az egyedi jogépség biztosításával. Azonban közbeszéd átformálása, tartalmi kereteinek átalakítása, annak esetleges korlátok közé terelése nem alkotmányos feladata a bíróságnak, és arra jogi felhatalmazással sem rendelkezik.

[17] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[18] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 364. § utaló szabálya alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles az alperesnek az ügyvédi munkadíjat és a Magyar Állam javára a le nem rótt fellebbezési illetéket megfizetni.

[19] Az ügyvédi munkadíj összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg.

[20] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetéséről a másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése, a Pp. 102. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján, továbbá az Itv. 78. § (4) bekezdése alapján döntött.

[21] Tájékoztatja a másodfokú bíróság a felperest, hogy mind a kereseti illeték, mind a fellebbezési illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság (Fővárosi Ítéltábla) megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés e) pontja].

Budapest, 2023. május 16.

Dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

Dr. Virág Csaba s.k.
előadó bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
bíró

